

Регулисање преносивости броја

Милосав Грубовић, Републичка агенција за телекомуникације

Садржај — Преносивост броја између оператора представља важан механизам у либерализацији тржишта телефоније. Рад указује на значај који преносивост бројева има за кориснике и унапређење конкуренције. Дат је преглед количине пренетих бројева у ЕУ, где се преносивост броја сматра правом корисника и постоји у свим земљама чланицама. Регулатива треба да уреди сложену област преносивости броја, тако што ће јасно да одреди права и обавезе корисника и оператора. У раду су означени чиниоци од којих у великој мери зависи успешно спровођење преносивости броја. Указано је на позитивна искуства и на смер у регулисању ових чиниоца.

Кључне речи — Нумерација, преносивост броја, регулисање, телефонија, телекомуникације.

I. УВОД

Први део овог рада наводи разлоге за увођење и регулисање права корисника да задржи свој број приликом промене оператора. Означене су предности које преносивост броја доноси корисницима и како подстиче конкуренцију на тржишту телефоније.

Разматрају се различите врсте преносивости броја, од којих се регулише једино преносивост броја између оператора. Преносивост броја је јасно наведена као обавеза у нашем и европском законодавству. Европска Унија инсистира да земље чланице успоставе ефикасан механизам преносивости броја, резултат тога је значајна количина пренетих бројева (10% у мобилној телефонији).

Захваљујући вишегодишњем искуству, препознати су чиниоци који су од велике важности приликом регулисања преносивости броја. У другом делу рада посебно се обрађују ови чиниоци, и указује се на најбоља решења.

Поступак преноса броја треба уредити тако да кориснику буде разумљив, једноставан и лако доступан.

Дужина трајања преноса броја, због интереса корисника треба да буде што краћа.

Накнаде које се плаћају између учесника у поступку преноса броја треба да буду разумне и трошковно орјентисане.

Корисно је прописати одређени број случајева у којима се захтев за пренос броја може одбити. То би

били случајеви када постоји значајна могућност злоупотребе права на пренос броја, када је тешко или немогуће извршити пренос броја.

II. ВРСТЕ ПРЕНОСИВОСТИ БРОЈА

Преносивост броја представља могућност да корисник задржи свој број приликом промене оператора, локације или сервиса.

Локацијска преносивост броја је могућност да корисник задржи свој телефонски број када се сели са једне на другу локацију.

Сервисна преносивост броја представља могућност да кориснику остане исти број приликом промене сервиса који му се пружа (нпр. прелази са аналогног на ISDN или VoIP прикључак).

Локацијска и сервисна преносивост броја су везане за једног оператора, оног који пружа услуге кориснику, док не утичу на остале операторе у смислу усмеравања позива и интерконекције.

Преносивост броја између оператора представља могућност да корисник задржи свој број приликом промене оператора.

Преносивост броја између оператора, за разлику од локацијске и сервисне преносивости броја, директно укључује најмање два оператора, оног код кога је корисник био пре преноса броја и оног чије ће услуге користити након тога. Поред тога пренос броја тиче се и свих осталих оператора телефоније, који морају да знају на који начин ће усмеравати позиве према пренетом броју који се сада налази на новом одредишту. Из тих разлога регулише се само преносивост броја између оператора (у тексту се појам преносивост броја односи само на преносивост броја између оператора).

Вероватноћа да би сами оператори омогућили преносивост броја између себе је мала. Увођење преносивости броја захтева издвајање значајних новчаних средстава од оператора, а да при том оператори који су добро позиционирани на тржишту не могу од тога очекивати повећање прихода, већ напротив бар у почетку могу очекивати одређено смањење прихода. Зато се преносивост броја поставља као законска обавеза пред операторе и неопходна је активна улога регулатора како би се ова област уредила на непристрастан и ефикасан начин. Поред трошкова увођења преносивости броја, још једна негативна последица је губитак препознатљивости цене позива на основу позваног броја.

